

ГОТУЙСЬ

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава
Редагує Колегія:

пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA

158 East 7th St., Apt. 3A
New York 10009, New York
Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“P L A S T” Inc.
New York 10003, N. Y.
140-142 Second Avenue

Обкладинка роботи
Оксани Борно

З М І С Т :

Орися йде у школу	2
Записник Марка	7
Що пише Мишка?	9
Олесь Кузишин:	
Звідкіля мій рід?	11
Сестричка Надя:	
Вакації над морем	12
Катря Червоняк:	
Мандрівка довкруги світу	16
З новацького світу	18
„Готуйсь” дякує за привіти	21
„Розгадаймо”	24

ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” В ЗДА И КАНАДІ — 3.00 ДОЛЯРИ.

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

Крайова Пластова Старшина з Канади переслала 30 доларів. Новацтво з Німеччини, з Мюнхену заколядувало й переслало 8 доларів та 73 центів. Новачка Христя Цабанюк з Австралії переслала 5 і пів доляра.

„Готуйсь” щиро дякує за ці датки та жде дальших!

Може не всім читачам „Готуйсь” відомо, що літні табори в Австралії відбуваються перед Різдвяними Святами в місяці грудні та на початку січня. Це тому, що в Австралії тоді літо, а в Європі та Північній Америці — зима. Цьогорічний табір мав загальну назву „Січ”, табір новаків називався „Гамалія”, а табір новачок „Хортиця”.

На світліні Ви бачите новачок під час малювання. Зверніть увагу на входову браму, біля якої пишються великі портрети козацького старшини та його жінки. Портрети ці намалювала сестричка бунчужна ст. пл. Ірка Жилан, яка студіює малярство і скульптуру. Табір новачок розміщений поміж високими евкаліптовими деревами.

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 7 (128)

Вересень

1967

Табір на оселі „Сокіл” біля Мельборну в Австралії в грудні 1966 — січні 1967. Новачки малюють перед брамою свого підтабору „Хортиця”.

Мал. Оксана Борис

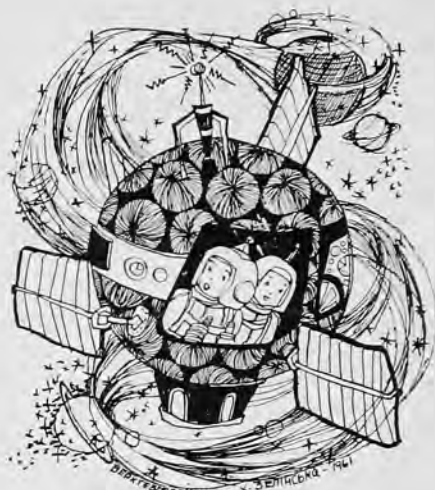
Полетів літак високо,
Накреслив у небі коло.
Він — літає понад світом,
Ми — йдемо разом у школу.

Покотилось авто бистро,
І поїде — де захоче!
Ми ж, як сонце тільки блисне,
Йдемо в школу всі, охоче.

Ось погналася ракета,
Наче метеор — в простори.
Ми ж у школу всі, учитись,
Поспішасм жваво, скоро!

Бо щоб вміти збудувати
Авта, літаки, ракети,
Треба пильно працювати,
Треба вчитись, вчитись, вчитись!

Коли ж вивчимось великі,
Стануть всі шляхи відкриті.
Все, що тільки побудуєм,
Найміцніше буде в світі!

А на автах і на шрубах,
На підоймах, на машинах,
Всі пізнають знак т р и з у б а,
Скажуть: — „Славна Україна”!

Сестричка Мавка

ОРИСЯ ЙДЕ У ШКОЛУ

(Вітальня, гарно прикрашена вишивками. В стіні напроти глядачів велике вікно, збоку двері до Орисної кімнати).

СОНЦЕ *(Стає у вікні, стукає в шибку):* Стук-стук! Доброго ранку!
(Жде хвилину). Ов, вже ранок, а тут чомусь ще всі сплять!
Стук, стук, стук!

МИШКА *(Виглядає з-під стола):* Тут може хтось стукав?

СОНЦЕ: Авжеж, що стукав! І не раз, а тричі вже!

МИШКА *(Вилазить з-під стола, протирає очі):* А, це ти, сонечко?
Вже прийшло, так рано?

СОНЦЕ: Не рано вже, коли я приходжу!

- МИШКА: Всі раді, коли ти, сонечко, приходиш, але сьогодні субота. Всім можна довше поспати. *(Позігає)*. А-аааа! І нашій Орісі теж можна!
- СОНЦЕ: Ото й є, що Оріся йде сьогодні в українську школу! Тому час їй вставати!
- МИШКА: Правда, сьогодні перший день науки в українській школі! Тільки знаєш, Оріся була така втомлена, що певно хотіла б сьогодні ще довше поспати.
- СОНЦЕ: Може й важко буде їй вставати, та коли прийде в школу, певно не пожалує!
- МИШКА: Правда твоя! Ходи в хату та разом розбудимо Орісю! *(Відгиняє вікно, сонце вскакує через підвіконня)*.
- СОНЦЕ: А ти приготвила все для Орісі до школи?
- МИШКА *(Метушиться)*: Ой справді, треба було про це ще вчора подумати! *(Стукає в стіну)*. Павуче, гей, павуче!
- ГОЛОС ПАВУКА: Хто там товчеться?
- МИШКА: Вставай, павуче, треба приготувати Орісі найкращу одяжу, бо вона йде сьогодні в школу, в українську школу!
- ПАВУК *(Заспанним голосом)*: То хай собі йде, а ти не буди мене поночі!
- МИШКА: Ха-ха-ха! Яка там ніч?! Ось поглянь, вже й сонце в хаті!
- ПАВУК *(Виглядає з дірки)*: А справді! Я так до пізна ткав вчора шовкове павутиння, що тільки недавно поклався спати!
- МИШКА: Ну, ну, не лінуйся, відчиняй свої комори та давай щонайкращу одяжу!
- ПАВУК *(Химерно)*: Чому саме, найкращу? Хіба сьогодні свято?
- СОНЦЕ: Так, свято, і то велике! Оріся йде вперше цього року в українську школу.
- ПАВУК: Коли так, то я зараз... Буду готовий за хвилинку! *(Ховається)*.
- СОНЦЕ: А ти, мишко, приготвила олівець для Орісі? Чим же вона буде писати?
- МИШКА: Олівець?! Ага, правда, Орісі треба олівця! Де це він був? Я десь тут поставила його ще перед вакаціями... *(Шукає всюди, врешті витягає великий олівець з-під канати)*. О, він тут! *(Приглядається пильно)*. Але зламаний!...
- СОНЦЕ: То застружи його! Навіщо в тебе гострі зубки?
- МИШКА: Добре, ось я... зараз!... *(Береться завзято обгризати кінчик олівця)*.
- СОНЦЕ: А білка-книгарка певно теж забула, що Орісі треба зошита та книжок до школи! *(Підходить до телефону, підносить слу-*

хальце та набирає число). Галло . . . *(До мишки)*. Ага, вона ще теж певно спить! *(У телефон)*. Галло! . . . Ні, таки ще тихо! Але сплюх з цієї білки!

БІЛКА *(Стукає в вікно)*: Доброго ранку! Я принесла зошити та книжки Орисі до школи!

СОНЦЕ *(Кладе слухальце, відгиняє їй вікно)*: Ха-ха-ха! А я ось телефоную до тебе! Я думало — може ти теж забула, що Орися йде сьогодні в українську школу?

БІЛКА *(Перескакує крізь вікно в кімнату. Несе на плегах великі зошити й книжки)*: Ні, ні, такої важливої події білка не забуде! Я вже давно наготовила стільки горішків, скільки було ще днів до початку науки, і що-дня з'їдала по одному. Саме вчора схрупала останній, то вже знала, що час приносити книжки й зошити.

СОНЦЕ: Ну, здається, тепер ми вже всі готові! Ти готова, мишко?

МИШКА: Я готова! Олівець такий гострий, що хоч лихого змія ним проколую!

СОНЦЕ *(В сторону стіни, де живе павук)*: А ти, павуче?

ПАВУК: О, я вже давно готовий! *(Вилазить з дірки, несе барвисту, блискугу одягу)*. Я вибрав, що мав найкраще! Тепер Орися вдягнеться, мов яка князівна.

СОНЦЕ: Так і треба! Добре ти подбав, павуче! А тепер всі разом пробудимо Орисю.

(Підходять разом до дверей, співають):

Ой будися вже, Орисю,
Швидко, не поволі!
Зійшло красно сонце ясне,
Ждуть тебе у школі.

МИШКА:

А що будеш там писати,
Бо писати вмієш,
Олівець для тебе гострий,
Наче спис на змія!

ПАВУК:

А хто вчиться в своїй школі,
Буде щастя мати,
Ось для тебе вже готові
Королівські шати!

БІЛКА:

Вже готові, дожидають,
І книжка і зошит!

Мал. Тая Гасцька

Сонце в хату заглядає,
Тебе встати просить!

ГОЛОС ОРИСИ: А хто там так гарно співає?

СОНЦЕ: Це ми, твої друзі! Хочемо тебе збудити, бо сьогодні підеш
в українську школу!

ГОЛОС ОРИСИ: Так, так, сьогодні вперше українська школа! Вже,
вже йду!

ПАВУК (*Подає їй одіж через двері*): Ось тобі одіж, збирайся швиденько.

ОРИСЯ (*Вибігає з дверей, вдягнена, усміхнена*): У школу, у школу!
(*Побажила все приготовлене для неї*). О, ви всі такі добрі, що
приготували мені все потрібне до школи! Дякую вам! Дякую
тобі, павуче за цю прекрасну, мережану суконочку!

ПАВУК: Носи її здорова!

ОРИСЯ: А тобі, вдяка за олівець!

МИШКА: Пиши, здорова, та не роби помилок!

ОРИСЯ: А тобі білочко, за книжки та зошити!

БІЛКА: Читай, здорова, та рости розумна!

ОРИСЯ: А тобі, сонечко, що принесло такий чудовий ранок!

СОНЦЕ: Де наука, там і сонце світить, а де нема науки, там дуже
темно! (*Беруться всі за руки, співають*):

Сонце ясне, сонце красне,
В хату засвітило,
А Орися, разом з сонцем,
До школи спішила.

В школі мудрість, в школі сонце,
Пам'ятайте діти!
А хто вчитися не схоче,
Тому не засвітить!

А хто в школі вчиться пильно,
Все на світі зможе!
Без принуки — до науки —
Помагай нам, Боже!

(Заслона).

Мал. Оленка Гординська

ЗАПИСНИК МАРКА

День після повороту з вакацій.

Я повернувся з вакацій. Не так, як у серпні після табору, що побув тиждень у місті й поїхав до тітки на хутір. Тепер я вже зовсім повернувся і не поїду нікуди з міста, аж на День Весни.

В місті дуже погано. В хаті тісно і нема куди бігати. Якби так пустити в нашу хату красе тігчине теля, воно поперевертало б усі меблі. А на хуторі брикає собі і це нікому не шкодить.

Лиско був теж зі мною на вакаціях. І тепер йому в місті теж дуже погано. І він це сказав.

Два дні після повороту з вакацій.

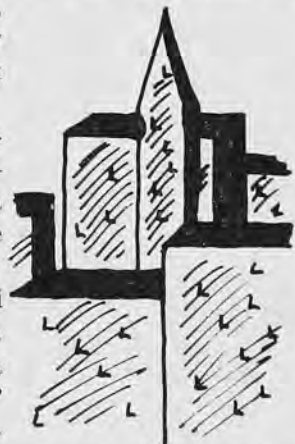
Сьогодні прийшла з пошти „Веселка” і лист від Андрійка. Ми були з Андрійком в одному рої в таборі. Там, у таборі, все було цікаве, тільки не було часу писати про це в записнику. Я написав тільки один допис до таборової хроніки.

Тато обіцяв мені, що коли повернеться сьогодні з праці, підемо разом до книгарні, купувати нові українські книжки. Бо за час літа могли вийти якісь нові книжки, що їх я ще не маю.

За два тижні будуть перші вовацькі сходни цього року. може братчик принесе нам на них вже нове число „Готуйся”?

Ні, в місті таки цікаво! Тільки тігчине теля цього мабуть не вмiло б зрозуміти. А чи Лиско вже зрозумів? Хіба я знаю?..

Вчора почалася цілоденна школа. Всі товариші з минулого року є знов у клясі і ми розказували один одному, що робили на вакаціях. Мої товариші американці. Вони не були в новацькому таборі і коли я розказував їм про наш табір, всі сказали, що на другий рік хочуть їхати зі мною. Що я бідний робитиму з ними всіма в таборі? Добре хоч, що до другого року ще далеко! Але коли я розказав їм, що в цю суботу йду до української школи, то вони вже так дуже не хотіли йти туди зі мною.

То тільки я не можу діждатися суботи, бо цього року будемо вчитися на історії про козаків. Лиско любить теж козаків. Коли показую йому їх у книжці — махає хвостом. А на татар гавкає, і то дуже!

Як гарно, що я можу вчитися!

Марко

Новаки з Мельборну в Австралії, які здобули на цьогорічному таборі відзначки фізичної вправності. На станичному апелі вони дістали за це відзначки.

Мал. Оксана Борне

ЩО ПИШЕ МИШКА-ГРИЗИКНИЖКА?

Дороге моє Новацтво!

— Ну що, гарно було на вакаціях? Ого, що не кажіть, а я таки знаю, що гарно! На вакаціях завжди гарно! А в місті, в школі... Тільки не кажіть, що погано! Бо тоді я погніваюся на Вас!

Але я знаю, що хоч як Ви тужите за річками, за лісами, за горами, то таки радо підете в школу та будете вчитися. А я ще хочу Вам порадити, що зробити, коли Ви вже дома, після школи, коли вивчите й напишете вже всі завдання — щоб таки ще пригадати собі вакації. Смієтеся? Ні, є справді така книжечка, що будете її читати і згадається Вам і ліс і річка і всі Ваші гри та пригоди на волі, з товаришами.

Ага, тепер Ви вже хотіли б знати, як зветься ця книжка? Добре, зараз Вам скажу! Нази-

вається вона „КАМ'ЯНА СОКИРА”, а написала її пані Ірина Винницька. Чому, питаєте, „Кам'яна сокира”, а не „Електрична пила”? Хто ж тепер вживатиме сокири, та ще кам'яної? Правда Ваша! Тільки ця книжечка не про наші часи, а про такі дуже давні, коли люди не знали не то що електрики, але й заліза. А все, що було їм потрібне, робили з костей диких звірів, або з каміння. Всі так тоді жили, і малий Тана теж! Хто це був Тана? Ага, цього вже не скажу — прочитайте собі самі в цій книжці! Її можна дістати в книгарні у кожному місті. А коли там не буде, пришліть мені тільки одного доляра та чвертку (25 центів, тобто) — бо так мало ця книжечка коштує. Пришліть мені, на адресу „Готуйся”, а я вже Вам цю

книжечку роздобуду та перешлю. Як це так було б, щоб я не переслала моїм новакам книжечки?

А в цій книжечці знайдете не лиш що читати про малого Тану, але й побачите його. Як? Ну, на образках! Їх намалював пан Петро Андрусів, щоб могли Ви побачити, як все у ті часи виглядало. А як він сам знав, як тоді все виглядало? Певно, що він сам там не бував! Але є такі люди, що зуться археологи. Трудне слово, правда? Але таки з'явте його: ар-хе-о-ло-ги. Вони розшуковують у землі за різними залишками з тих давніх часів: обпаленими чи загостреними кістками звірів, кам'яними долотами чи... власне сокирами. І з того всього вони пізнають, як жили люди в ті давні часи, вміють про це розказати і пишуть про це в книжках. Один такий наш, український археолог, і то дуже славний, пан Ярослав Пастернак, написав навіть передмову-вступ до цієї книжки.

А знаєте, що Вам треба зробити, коли прочитаєте цю книжку? Сховати її, щоб не знищилася! Певно, що так! Це, здається, всі добре знають і не треба пригадувати! Але крім цього треба написати до пані Винницької, подякувати їй за книжку. Це неважко зробити, бо вона живе у Філадельфії, її адреса ось така:

Mrs. Iryna Wynnycka-Pelenska
6617 N. 10th St.
Philadelphia, Pa. 19126 U.S.A.

Напишіть, а вона Вашим листом дуже зрадіє! Ось до пані Катерини Перелісної написало на моє прохання, кількоро новаків. У наступному числі „Готуйсь” навіть помістить листи деяких із них. А як гарно дякує за них пані Перелісна — і тим новакам, і мені! Мені, щоб Ви знали! Отже й Ви напишіть до пані Винницької — вона певно Вам теж подякує!

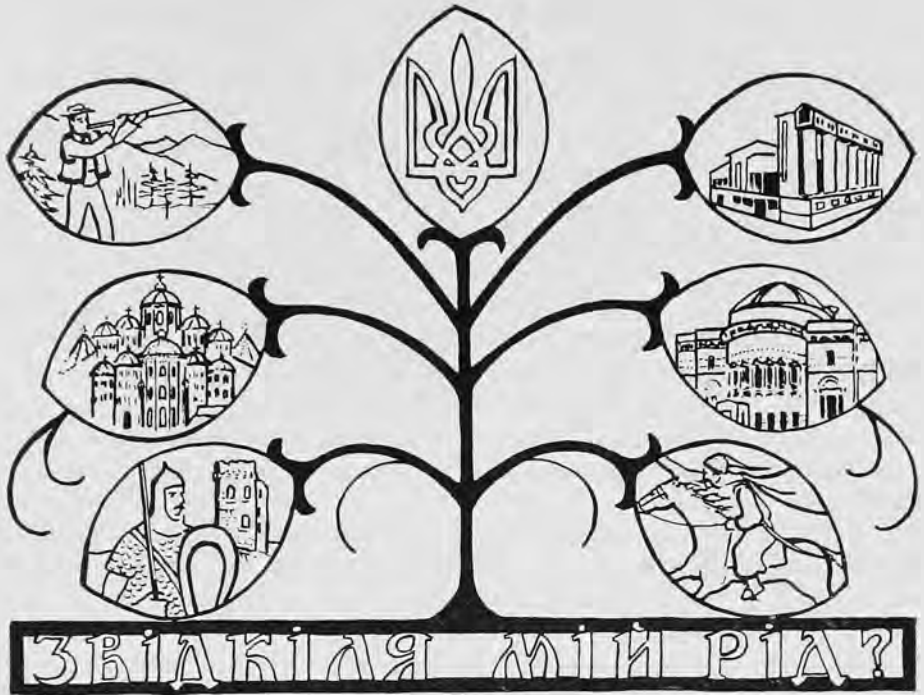
А знаєте, до кого ще треба про цю книжечку написати? До такого українського товариства в Нью Йорку, що зветься „Самопоміч”. Це воно заплатило, щоб цю книжку надрукували, або, це так називають „видало” цю книжку. Бо в тому товаристві є такі добрі дідусі, що мають самі таких внуків, як Ви, і що хотіли б, щоб усі українські діти мали подостатком гарних книжечок. Чи не годиться їм подякувати? Їх адреса:

„SELFRELIANCE”
92 Second Ave.,
New York, N. Y. 10003 U.S.A.

Ну, то Ви собі читайте на здоров'я, а я біжу швиденько: туп, туп, туп... Куди? А приготувляти новий Двомісячник Української Дитячої Книжки. Бо цього року він знов буде, як і був минулого. А там роботи — гук! Бідна ж моя мишчака головонька! Ой, біжу вже, біжу!

А всім Вам — Готуйсь!

Ваша Мишка

Мал. Ірина Савойка-Красій

Кожному новакові та новазці повинно бути цікаво, хто його найближча рідня, звідкіля вони, що робили, як жили. Це все дуже легко розвідати від батьків чи інших родичів. Про свою рідню новаки повинні добре знати та її шанувати. Позинаюги від цього гисла „Готуйсь” буде містити дописи новацтва, ось такі, як написав про свою рідню О л е с ь К у з и ш и н з Нью Йорку. Якщо маєте може світліну міста, де колись жили Ваші предки, або когось з Вашої рідні в однострою якоїсь частини Української Армії, можете прислати цю світліну разом з дописом, „Готуйсь” її помістить і потім поверне Вам, бо це ж дорогоцінна пам’ятка.

Я люблю слухати, як дідусь чи тато розказують мені про Україну. Дідусь Олекса, бабуся Марія і тато народилися в селі Божиків у Галичині. Вони мали велике господарство. Батько мого дідуся мав велику пасіку. Недавно дідусь розказував, як він помагав свому батькові в пасіці. Мені дуже цікаво було слухати про життя бджіл.

У свому селі дідо був головою читальні, працював у кооперативі і був інспектором при управі цукрових буряків на фабриці цукру,

яка була в околиці. Дідо часто брав участь у концертах і виставах, які відбувалися в селі.

Під час Другої Світової Війни дідо, бабуся і тато мусли покинути рідне село і заїхали аж до Німеччини, а звідтіля до Америки. Мій тато не мав уже часу закінчити української гімназії в Німеччині, і кінчав середню школу (гай скул) та колегію (коледж) в Нью Йорку.

Мій другий дідусь Микола (батько моєї мами) народився в Дзюнькові на Київщині. Цього дідуся я бачив тільки на світлинах, бо він помер, ще поки я народився. Я чув від бабусі Стефи, що в 1917 році дідусь боровся проти большевиків, за Самостійну Україну. Але большевиків було більше, і дідусь, як і багато інших українців, мусли покинути рідну землю. В 1923 році дідусь і бабуся переїхали до столиці Чехії, Праги. Там народилася моя мама. Мій дідусь розказував мамі багато про Україну, а бабуся вчила її української мови й пісень.

У 1945 році вони всі переїхали до Німеччини, бо Чехію зайняли большевики, а звідтіля до Америки. Тут дідусь Микола важко захворів і помер. Я ходжу деколи з бабусею і мамою на кладовище, відвідати могилу дідуся.

Хоч я ніколи не бачив України і живу далеко від неї, але знаю багато про неї з оповідань і з книжок, і вона мені близька та рідна.

Сестричка Надя

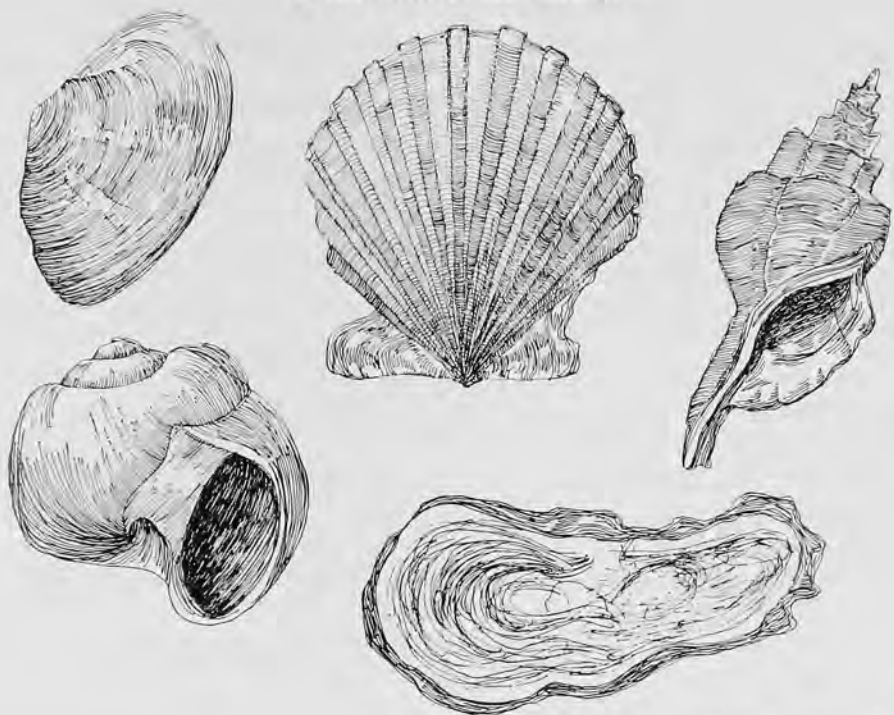
ВАКАЦІЇ НАД МОРЕМ

Петрусь зовсім не радий тому, що поїде до тітки на вакації. Тітка живе в такому самому місті, як і Петрусь. Щож там може бути цікаве? Обійдуть усі парки, музеї, оглянуть морську пристань — і все!

Петрусь куди радше поїхав би над якусь річку чи озеро, як ось минулого року. Але Мама рішила, що для Петруся досить одного місяця в таборі над озером, а до тітки таки годиться поїхати.

Коли Тато привіз Петруся з новацького табору, Мама вже приготувала все до дороги. У світлиці стояли дві валізки, а третя, порожня, ждала на речі Петруся. Петрусь вспів тільки передягнути та

РІЗНІ ВИДИ МУШЕЛЬ

Мал. Братчик Ірко

поскладати туди свої речі, а Тато стояв з годинником в руках та пригадував усім, що літак не буде ждати.

І так невдоволений Петрусь поїхав на небажані вакації до тітки. Тітка привітала їх на летовищі, а біля неї стояв хлопчина, ростом такий, як і Петрусь, тільки ясноволосий.

— Це мій прибраний син, Павлик. — сказала тітка. — Він приїздить до мене зі сиротинця на всі свята та вакації.

Петрусь усміхнувся — ну, хоч буде мати товариша!

Тітка зовсім не думала опроваджувати Маму й Петруся по місті. Та ж довкруги вода і пляжі над морем, а тітка знала, що діти найбільше люблять воду!

Першого дня закупили в місті все, що потрібне на вакації над морем, а другого дня, зараз після сніданку, сіли в авто і поїхали на пляжу.

Море було спокійне. Маленькі хвилі прибїгали що-раз до берега та розбивалися на білому піску.

Мама з тіткою поклалися під великою парасолею, вблизи моря, щоб сонце не надто їх зразу обпалило, малі сестри Петруся почали бавитися в піску, а Павлик взяв Петруся за руку та промовив:

— Ходім над море! Я маю там роботу!

— Роботу? Яку роботу? — не міг надивуватися Петрусь.

— Бачиш, — відповів поважно Павлик. — Над морем можна купатися, будувати замки з піску, але можна і вчитися. Я ось збираю мушлі, що їх викине море.

Він витягнув з-за пояса своїх купелевих штанців прозору плястикову торбинку та побіг над воду, а Петрусь за ним. Петрусь ще ніколи в житті не бачив морських мушель, хіба що на світлинці чи на образках.

Павлик схилився і підняв першу мушельку. Вона була не більша, як 25-центовая монета, а виглядом нагадувала зовсім маленький човник з лавочкою всередині.

— Це „морський човник”, — пояснив Павлик. — Їх тут багато. Найбільший, який я знайшов, був довжиною на два цілі. „Човники” бувають глибокі, плиткі і зовсім плоскі. Їх називають „капчиками”.

Павлик оглянув уважно мушельку та сховав її у свою торбинку.

— Навіщо ти береш її? — здивувався Петрусь.

— Навіщо? Я хочу здобути гарну збірку мушель цього року.

— А хіба ти не збирав вже минулого року?

— О так, я збирав. Я привіз у сиротинець дві коробки від черевиків, повні мушель. Але половину роздав зараз моїм товаришам, а другу просила вчителька дати для шкільної збірки. Цю збірку впорядкували учні вищої класи. Поприклеювали їх до дна коробки та підписали кожну. Я аж сам не пізнав свої збірки! І вона так подобалася мені, що я порішив цього року зробити сам собі таку. Коли хочеш, я допоможу тобі, і ти матимеш таку збірку і для себе.

Петрусь радо погодився. Це ж буде його гордість — мати таку гарно впорядковану збірку, і показати її всім!

Отже хлопці взялися за роботу. Кожну мушлю розглядали дуже уважно і брали тільки зовсім цілі й чисті, не почорнілі. Плястикова торбинка була швидко зовсім повна і хлопці повернулися до Мама й до тітки.

— Мамо, — розказував з радістю Петрусь, — я буду збирати мушлі і впорядкую собі таку збірку, як бачив раз у музейній крамниці. Пам'ятаєш, я хотів її собі купити, але вона була дуже дорога! А тепер буду мати свою власну — даром!

Мама й тітка похвалили хлопців, дали їм дещо перекусити й на-

питися содової води, а потім хлопці знов побігли по мушлі, вже з новою, порожньою торбинкою.

Хлопці були мокрі весь день, хоч і не пливали, бо багато мушель було захованих у піску під водою, а до того хвилі припливали до берега та обхлюпували їх. Вечером хлопці переполокали свої мушлі, перебрали їх ще раз та порозкладали в коробки.

— А коли будемо клеїти їх? — нетерпеливився Петрусь.

— Аж при кінці вакацій. Тепер, покищо, збираймо якнайбільше! — відповів Павлик.

Вакації пройшли так швидко, немов один великий день. Чотири тижні без перерви була гарна погода і хлопці їздили кожного дня по пляжах та збирали мушлі. Вони обпалилися зовсім на-брунато на палючому сонці, і напливалися досхочу.

Аж останнього тижня похолодніло і почав падати дощ. Та хлопцям було вже байдуже, бо вони мали повні руки роботи: переглядали свої мушлі, клеїли їх у коробки, а біля кожної мушлі приклеювали карточку з її назвою. Назви відписували собі з книжок, що їх Павлик приніс з бібліотеки. Тітка знала чимало про мушлі та допомагала їм перекладати назви на українську мову. Додавали теж картки з написом, де й коли вони знайшли кожну мушлю.

— А навіщо ще й таких карток? — допитував Петрусь.

— Кожна збірка повинна бути так підписана, щойно тоді вона має повну вартість! — повчав Павлик. Тоді й Петрусь так підписав свою збірку.

Наприкінці літа Мама з тіткою оглянули їх збірку. Було на що подивитися! Хлопці мали по 20 або й більше мушель того самого роду, кожна приклевна трошки з іншого боку, щоб можна було бачити добре з усіх боків. Мали мушлі устриць, великих та важких, то знов маленьких, подібних виглядом до собачої лапи. Мали різні „морські човники“, то знов „морські ножики“, мали мушлі сині й брунатні. Мали й круглі фіолетні мушлі, що їх індіани звали „квагог“ та робили з них свої намиста. Мали „морські гребінці“, багато морських слимаків, між ними „морського сверлика“, що їсть устриці, „морського місяця“ та багато інших.

Коли літак піднімався понад містом, Петрусь міцно держав обома руками свою коробку з мушлями. Востаннє дивився на місто та на море і думав, що одначе ці вакації були прекрасні.

**

А чи знаєте, що за кожну гарно упорядковану збірку можна дістати відзначку вмілості **збирача**?

ПОДОРОЖ ДОВКРУГИ СВІТУ

Мал. Христя Хитра

Токіо — Японія, дня 17 червня.

Дорогий „Готуйся”!

Це останній лист, що його пишемо Тобі з Далекого Сходу. Зближаються вакації і ми з Оленкою вже дуже стужилися за нашими Батьками, та й за всім новацьким товариством. Тому перервемо на якийсь час нашу подорож довкруги світу, щоб побути дома та зустрінути всіх наших друзів у новацькому таборі. Хочемо теж обов'язково оглянути світову виставу „Експо 67” у Монреалі. Там відбудеться в літі „Український Тиждень”. Певно відвідаємо і „Батурин”. Це оселя українських пластунів недалеко Монреалю. Там відбудеться цього року велика Пластова Зустріч.

А покищо ми в Токіо — найбільшому місті й пристані всього світу. Тут живе біля дев'яти мільйонів людей. Тож можете уявити собі, як тут гамірно й метушливо. Середмістя тут таке, як і в кожному великому місті. Тільки в Токіо всі реклами вражають нас незрозумілим японським письмом. Люди всі легенько смугляві зі скісними очима. А як швидко вони говорять! Їх японська мова журчить, немов потік. Здебільшого одягнені вони так, як і ми, але можна теж часто зустріти жінок у розкішних мальованих кімонах, у високих вибагливих зачісках, з парасольками в руках.

Це в середині міста. Але коли відійти у бічні вулички, попадеш нараз в інший світ, що в ньому дуже легко згубитися. Про це ми

швидко переконалися, коли пішли одного разу оглядати місто без нашої товаришки, японки Марі.

Вдійшовши від рухливого центру міста, де дуже високі будівлі та гарні вистави, ми знайшлися нараз у вузьких, затишних вуличках. Тут хати-помешкання обгороджені дерев'яними плотами, високими, мов частоколи старинних замків. В кожній огорожі здоровенна брама, а на ній виписане ім'я та прізвище господаря дивними японськими знаками. Через огорожу ледве можна доглянути вершок даху на хаті та чубки дерев у саду.

Ми стали розглядатись довкруги, сподіючись, що вгадаємо правильну дорогу. Та це було неможливе, бо кожна господа подібна до всіх інших. Ще відкрили ми один, дуже дивний для нас японський звичай: тут вулиці без назв і доми без чисел. І якже нам зайти до господи Марі, коли тут мільйони хат, мільйони огорож і фірток, що такі схожі одна на одну?

Аж натрапили ми на поліціанта і він дав нам добру раду. Він глипнув на клаптик паперу, який ми йому показали. Там було прізвище та ім'я пана Фукуї, нашого господаря, а теж квартал, в якому він живе.

— „Ви візьміть таксівку, вона завезе вас туди! — сказав він та чемно поклонився. Ми послухали його слів та всіли у таксівку. Але справа не була така проста, як нам здавалося. Водій щораз спиняв авто, щоб питати прохожих, як йому дістатися до нашого кварталу. Коли ми врешті добрилися туди, він їздив крутими вуличками, аж поки не зібрав відомостей від якогось пекаря, опісля від фризієра та ще від якогось чоловіка. Аж тоді потрапив він на вулицю, де жила родина Фукуї.

— Найкраще було спитати поліціанта чи поштаря з цього кварталу! Вони ж знають всіх людей кругом! — не втерпів я і сказав йому на прощання.

— Та якось ми не зустріли їх дорогою... — виправдувався таксівар.

Ми не могли вийти з дива, що в такому модерному місті, в Токію, вулиці без назв, а хати не позначені числами. Та коли ми це сказали Марі, одинадцятилітній дівчинці у квітчастому кімоно, вона тільки всміхнулася:

— Я знаю, у вас, на Заході, все позначене числами: кожен дім, кожен заулок, може навіть кожна людина має своє число. Так розказував мій тато, а він бував в Європі та в Америці. Це правда, що вашим способом можна заощадити багато часу та труду. Але в нас вже здавна такий звичай. Навіщо міняти його? Нам і так добре!

(Продовження буде)

Лист з Німеччини

Покри цей лист прийшов з Німеччини аж до „Готуйся”, з різдвяного часу вже стався початок осені. Щоб новацтво з Мюн-

хену не ждало довше, містимо цього листа тепер, а гарну світлинку новаків-колядників помістимо перед Різдвом цього року — десь у грудні.

Дорогий „Готуйся”!

Дуже врадувало нас, коли ми побачили в журналіку світлини нашого новацького роя і нашого табору.

В нашому листі, якій Ви теж помістили, ми обіцяли прислати дещо з заколядованих грошей на Фонд „Готуйся”. Сповняємо тепер свою обіцянку і пересилаємо

35 німецьких марок. Такі новачки ходили колядувати: Юля Ферлевич, Тамара Ферлевич, Зірка Карпинець, Христя Кокодинська, Марія Панькевич, Юрко Карпинець, Роман Бабірад. З нами ходив та помагав колядувати братчик Микола Чопей.

Щиро поздоровляємо та бажаємо всього найкращого!

Рій „Лисенята”

Роман Бабірад — писар, **Юрко Карпинець** — ройовий.

Гроші пересилаємо поштовим переказом.

ЛИСТИ З АВСТРАЛІ

Пластовий апель

В неділю, 26 лютого відбувся пластовий апель в Народньому Домі. Було багато пластунів і пластунок, від найстарших до наймолодших — новаків. Всі стояли в рядах і слухали пластового наказу. Після наказу найстарший із пластунів, братчик Осідач привітав усіх та говорив про працю в Пласті. Опісля був розхід. Для новацтва були ще гри й забави, а для старших інші заняття.

Оленка Гриневич,
рій „Дзвіночки” в Гленрой,
Австралія

Виставка писанок

Дорогий „Готуйся”!

Кожного року під час Великодніх Свят Кіш Пластунок у Мельборні влаштовує виставку писанок. Цього року така виставка відбулася 7 травня. Наша сес-

тричка кошова, Ірина Савчак прикрасила гарно стіл з писанками в пластовій домівці біля нашої церкви у Північному Мельборні. Всі новачки з нашого роя писали писанки і дали їх на виставку. Найкращі писанки написали новачки Христя Шмирко і Оленка Гриневич.

Готуйсь!

Ліда Лянґ,

Рій „Дзвіночки”, Гленрой

**

Дорогі Пластуни, Братчики і Сестрички!

Я, пластова новачка Христина Цабанюк із роя „Волошки” в Нобель Парк, в Австралії. Я пильно читаю наш журнал „Готуйсь” і дуже радію, що наш журнал пише про нас усіх, новачок і новаків по всьому світі. Тому дарую зі своїх ошадностей, зі скарбонки п'ять доларів, на допомогу нашому журналові пластового новацтва. І думаю, що всі новачки й новачки в усьому світі повинні якомось допомагати своєму журналові. На цьому кінчаю зі щирим новацьким привітом —

Готуйсь!

Новачка Христина Цабанюк

**

Літній табір на „Соколі” біля Мельборна в Австралії відбувся від 24.12 1966 до 3.1 1967 р.

Підтабір новаків у таборі „Січ” називався цього року „Гамалія”. У ньому було 48 новаків. Командантом був братчик М. Горбацьо. В таборі 14 новаків склало Но-

вацьку Обіцянку, 11 здобули першу новацьку пробу, 15 другу пробу, а 4 третю. 29 новаків було Відзначку Фізичної Вправности.

На прогулянці

29.12 1966 р. ранком новаци й новачки вибралися на прогулянку.

Ми всі весело вимашерували за браму „Січі”. По дорозі ми співали, а коли втомились, то сідали відпочивати. І так ми зайшли до призначеного місця, де вже стояло авто, яке привезло наші їдунки, дощевики та коци. Тоді ми розстелили коци й лягли відпочивати на сонечку. Після відпочинку ми збирали квіти та вчилися співати нову пісеньку.

Аж ось приїхало пластове авто з обідом і ми смачно попоїли.

Нагло хтось крикнув: „гадюка! гадюка!” Ми всі дуже перелякалися, позривалися на ноги, дехто почав утікати. Не диво, що новаци перелякалися гадюки! В Австралії є багато дуже отруйних гадюк. Великим ворогом гадюк є австралійська птиця „кукабара”, яка своїм великим дзьобом їх нападає й убиває. Старші пластуни підносили патиками коци й шукали гадюку, але вона швидко зникла десь у кущах.

Незабаром ми вирушили назад до табору. По дорозі ми весело співали та згадували пригоду з гадюкою.

Написала **Леся Шевченко**
новачка роя „Волошки”

Гніздо новаків з Мельборну, Австралія, під час станичного апелю.

**ЧИ ВАШІ БАТЬКИ ВЖЕ ВПИСАЛИ ВАС У ШКОЛУ
УКРАЇНОЗНАВСТВА?**

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ПРИВІТИ З ТАБОРІВ

Табір „Золоті Ворота” на Новому Соколі біля Боффало прислав дуже гарний привіт, а на ньому намальована церква на Золотих Воротах, зі справді золоченими банями. Привіт підписали:

Перша кімната: Даніта Лужба, Аня Прокопець, Адя Бахрій, Юля Бабюк, Марія Бах, Любця Кіндрат. **Друга кімната:** Галя Павлишин, Оріся Пилишенко, Таня Лаба, Надя Дем'яненко, Аня Біжок. **Третя кімната:** Надя Бабюк, Надя Филип, Катруся Долішня, Рома Кассараба, Галя Сенік, Лідія Сьолковська, Діана Гаврилюк, Уляна Гаврилюк, Ан-

на Марія Назаренко. **Четверта і п'ята кімната:** Єлисавета Тиховецька, Богданна Долішня, Ляриса Дем'яненко, Оля Коробайло, Аніта Казанівська, Люба КоСрин, Ірина Климочко, Христя Кушнір, Ліля Костик, Славка Буцок, Марта Козак, Христяна Перейма Дуся Проценко, і сестрички: Оленка Пігуляк (командантка) Надя Воляник, Марта Перейма, Марта Гаврилюк, Ксеня Гординська, Марта Ласійчук, Оля Джус.

Дальший привіт прийшов із табору „Чарівний сон” у Вестфілді недалеко Чікаго. Підписала команда: Іванка Горчинська — командантка, Оксана Касіян — бунчужна, Оксана Скуб'як — писар, та сестрички: Ірка Савка, Ліда Ткачук, Оксана Бігун, Ляриса Лапичак, Юля Куривчак.

Новачки: Діана Федорів, Христя Харкевич, Марійка Дахнів'як, Христя Панчук, Марта Крайник, Христя Богач, Галина Бринь, Оксана Лисейко, Христя Дорожинська, Реня Данилишин, Ануся Харук, Марта С., Галина Дво-як, Марта В., Христя, Мар'яна Волинець, Ляриса Оленич, Наталка Л., Христя Тарасенко, Марія Шпук, Люба Корній, Уляна Білинська, М. Лисейко, А. Пілецька, Вікторія Д., Дарка Д., Леся Грапа.

На привіті на синьому тлі, ніби небо ніччю, наліпили білий пів-

місяць з написом „Чарівний сон” та дві зірки.

З новацького табору „**3 далеких доріг**” у Грэфтоні, біля Торонто в Канаді, прийшов теж привіт. Підписала його команда: Маруся Зобнів — командантка, Людмила Воронка — бунчужна, Уляна Ніньовська — писар, і сестрички: Ірка Баєр, Іванна Глібович, Леся Яцків, Надя Бибик, Христя Базилевич, Христя Малецька, Дарка Лада, Галя Ковальська, Дарка Боднарчук, Надя Пальчук, Маруся Ковальчук, Леся Коцур, Дзвінка Бабиченко.

З табору „**Новацька дружба**” біля Вінніпегу в Канаді прийшов привіт з підписами команди: Софійка Качор — командантка, Маруся Михайлишин — бунчужна, Аня Мазур — писар, сестричок: Марти Качор та Христі Бойко. Підписалися теж усі новачки (а „Готуйсь” найбільше радіє, читаючи їх підписи!) — Ліда Чайківська, Христя Продан, Марта Сабара, Ліда Левицька, Ангеліна Саракула, Ірка Брошняк, Славця Яременко, Тася Мухин, Катруся Михайлишин, Люба Білаш, Марійка Кривуляк. Рій „**Метелики**”: Марта Шепertiцька, Оксана Хоптяна, Ніна Мелінецька, Маруся Леськів, Ганя Леськів, Мирося Романович, Маруся Ільницька, Тереса Томчишин, Соня Рослицька, Даруся Білаш. Рій „**Павичі**”: Христя Корбутяк, Патуся Саракула, Віра Масло, Марта Чучман, Дару-

ся Білаш, Ірка Борис, Христя Павлишин, Фуня Павлишин, Діана Борис.

Привіт з табору новаків „**Золотий ранок**” на Вовчій Тропі біля Іст Четгему виглядав так:

Дорогий „Готуйся”!

Команда й булава окружного табору новаків „Золотий ранок” бажає Вам багато успіхів у Вашій пластовій праці та поздоровляє Вас новацьким привітом — Готуйсь!

Яків Шегрин — командант, Юрій Шевчук — писар, Зенон Ушак — бунчужний, і братчики: Михайло Савчак, Андрій Косович, Володимир Марущак, Микола Врожина, Степан Ковалів, Ігор Рак, Леонід Домбровський,

Ігор Савчук, Петро Миськів, Ігор Палюх, Роман Богданович, Юрій Івасиків, Орест Кебало, Богдан Заремба, Юрко Куцина.

Табір новачок „Гаї шумлять” на **Вовчій Тропі** біля Іст Четгему в ЗДА прислав такий цікавий привіт, що його бачите ось-тут на образку. Дівчинка-новачка має „в кишеньці” складений листок паперу, а на ньому написано:

Таку велику, як нашу родину,
Важко привести до Вас на

[гостину.

Тому ми листом повідомляємо,
Що Вас щиро й сердечно

[поздоровляємо!

Поздоровлення підписали сестрички: командантка Ніна Самокіш, бунчужна — сестричка

Маруся Шевчук (вона нераз нам писала казочки для „Готуйся”), писар — сестричка Ксеня Гординська (пригадуєте — вона подає нам майстрування!) — і інші сестрички: Дарка Баран, Людмила Воронка, Соня Слободян, Віра Слободян, Туся Артимішин, Дарка Якимчук, Мирося Ковалів, Ярка Комаровська, Марія Мотиль, Христя Тимочко, Віра Никифорук, Христя Гординська, Марта Загайкевич, Люба Слойка. Вони мали такі гнізда:

„Потічок”, а в ньому рої: „Черепашки”, „Жабки”, „Плотички”, „Зелене верхів'я”, а в ньому: „Берізки”, „Сосонки”, „Каштани”, „Смереки”, „Розлогі трави”, а в ньому: „Конюшинки”, „Зозулині черевички”, „Гонивітер” — що складалося тільки з одного рою.

„Готуйсь” щиро дякує за всі ці привіти. Вони говорять (хоч, ніби це — мертвий папір!) — що новацтво пам'ятає про свій журнал, що читає і любить його!

Заставка з одноднівки „Срібliste павутиння”, табору новачок „Гаї шумлять” на Вовчій Тропі.

НОВАКИ САМІ СКЛАДАЮТЬ ЗАГАДКИ!

Новак Адріян Городецький з роя „Тарпани” в Нью Йорку прислав до „Готуйся” вже багато розгадок загадок, а тепер і сам склав ось таку хрестиківку. Попробуйте її відгадати!

Значіння слів в кожному рядку:

1. Дівоче ім'я.
2. Роблять його бджоли.
3. Віз, що сам їде.
4. Людина має дві руки і дві...

X				
X				
X				
X				

1. Інакше краска.
2. Пора дня.
3. Танок.
4. Дівоче ім'я.
5. Країна в Азії.
6. Хлоп'яче ім'я.

Букви на місці хрестиків, читані згори вниз, дадуть у першому прямокутникові ім'я, у другому прізвище нашого великого письменника.

Коли Адріян сам склав цю хрестиківку, то Ви хіба її й відгадаєте!

X				
X				
X				
X				
X				
X				

ЗАГАДКИ ЗІ „СРІБЛИСТОГО ПАВУТИННЯ”

Попереставляти букви у цих словах так, щоб кожне з них було назвою якоїсь речі або особи з таборового життя:

1. ААРБК
2. ШМАТ
3. БЗКРНЕАУИКВ
4. ЕТКСАЧРИС
5. ТВРКАЕЕ
6. АПЛЧЕИНКН
7. РПОУГЛЯКАН
8. АЗІБРК
9. ІВКАИКР
10. АВУСКАЗ

Склали Христя Лепцан і Зіня Паш з роя „Зозулині черевички”.

ЩО ЦЕ ТАКЕ?

Має шишки і короткі шпильки.

— — Е — — К —

Має білу кору. — Е — — — З —

Має три листочки.

— — Н — Ш — — — —

Золотаве і пливає в воді.

П — — Т — — К —

Має шостидільний листок і брунатний овоч. К — — — А — —

С зелене і скаче. Ж — — — —

Не ходить, а лазить.

— — Р — — А — — А

Має довгі шпильки.

С — С — — К —

Дивна назва квітки. Так називався рій третього гнізда.

— — З — — И — —

Ч — — — В — Ч — —

Склала Марта Іванчишин

Ці загадки треба відгадати так, як і всі інші, що їх подає „Готуйсь”, і за їх розгадки можна теж дістати книжечку!

Х О В А Н К А

(Подав братчик Ірко)

Кожен новак і кожна новачка ще дуже добре пригадують собі, як то вони збиралися в табір, та що брали зі собою. Тому й легко буде їм відгадати цю загадку. В ній вчислено 32 речі, що належать до новацького виряду на табір.

Починайте читати з правого нижнього кутка вгору. Знайшовши цю початкову літеру, визначте самі порядок відчитування слів.

О К Ц О К Ь Л І Т С О П К И
В К О С А П И Н А Т Ш І Ц Н
Д Х Я Т Т У З В К И В Е Н Ч
Р У С Г А Т С А П А К Щ А Е
А С К Р Ш І М И К Т Ч О Т Л
П Т А Е О И Ш З К И О Д Ш П
О И Р В К Т Ц В И Н Т А А А
Д Н П І Л О І І Ж А І К М Н
У К Е Н Я К О Л О К Щ П А А
Щ А Т Ь М П К А Н Л О А Ж З
И С К Щ І Т К А Г О Л Ш І І
Н В И Р У Ш Н И К М И А П Л
А Е Т Е Р В І Т Р І В К Я А
О Д Н О С Т Р І Й Б І Л Л В

Подав Сірій Орел Денис Беднарський

НОВАЧКА

ІЗ КОРОТКОЇ КРУГЛОЇ ШИШКИ

Мал. Оксана Борис